

พาณิชย์ถกเข้มรับมือสงครามการค้า เตรียมมาตรการรุก-รับ

นางสาวชุติมา บุญยประภัศร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานการประชุมหารือสถานการณ์การออกมาตรการทางการค้าของสหรัฐฯ และการออกมาตรการตอบโต้ของประเทศที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของสหรัฐฯ เพื่อประเมินผลกระทบและเตรียมแนวทางรับมือ โดยเปิดเผยว่า ตั้งแต่ต้นปี 2561 จนถึงปัจจุบัน สหรัฐฯ ได้ออกมาตรการกีดกันทางการค้า ขึ้นภาษีนำเข้าในสินค้าหลายชนิดและหลายระลอก ได้แก่ สินค้าเครื่องซักผ้าและโซลาร์เซลล์ ที่อ้างเหตุผลเพื่อปกป้องคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศ (safeguard) สินค้าเหล็กและอลูมิเนียม อ้างเรื่องความมั่นคงของประเทศ (national security) และสินค้าในกลุ่มเทคโนโลยีและทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งการขึ้นภาษีสินค้าเทคโนโลยี จะใช้กับจีนเท่านั้น โดยสหรัฐฯ อ้างว่าจีนละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของสหรัฐฯ นอกจากนี้ สหรัฐฯ อยู่ระหว่างการพิจารณาเพื่อออกมาตรการสำหรับสินค้ากลุ่มยานยนต์และชิ้นส่วนอีกด้วย

โดยในขณะนี้ เริ่มเห็นผลกระทบจากมาตรการของสหรัฐฯ ต่อการส่งออกของไทยแล้ว โดยมาตรการขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าเครื่องซักผ้าและโซลาร์เซลล์ ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ช่วงต้นปี ทำให้ไทยส่งออกสินค้าดังกล่าวไปยังสหรัฐฯ ได้น้อยลง เปรียบเทียบมูลค่าส่งออกในช่วง 5 เดือนแรกของปีนี้กับปีก่อนหน้า พบว่ามูลค่าการส่งออกเครื่องซักผ้าและโซลาร์เซลล์ลดลงมากกว่าร้อยละ 30 และ 50 ตามลำดับ นอกจากนี้ สินค้าเหล็กและอลูมิเนียม ก็มีแนวโน้มว่าจะส่งออกไปสหรัฐฯ ลดลงเช่นกัน สำหรับมาตรการที่ใช้กับสินค้าในกลุ่มทรัพย์สินทางปัญญาของจีน จะเริ่มบังคับใช้ในเดือนกรกฎาคม ซึ่งจากการประเมินของกระทรวงพาณิชย์ ในภาพรวมแล้วไทยยังไม่ได้รับผลกระทบทางลบ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ กล่าวเพิ่มเติมว่า สำหรับสถานการณ์การตอบโต้ทางการค้าระหว่างประเทศสหรัฐฯ กับจีนซึ่งเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ 2 อันดับแรกของโลกนั้น ย่อมส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการค้าโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ บันทวนบรรยากาศการค้าการลงทุนทั่วโลก รวมถึงผู้ส่งออกในจีนและสหรัฐฯ อาจเริ่มมองหาตลาดอื่นทดแทน อย่างไรก็ตาม กระทรวงพาณิชย์ยังไม่พบการส่งออกสินค้าที่เข้าข่ายถูกขึ้นภาษีระหว่างกันทะลักเข้ามาไทยสูงเกินกว่าปกติ แต่ได้เตรียมการรองรับแล้ว โดยกำหนดยุทธศาสตร์ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ มาตรการเชิงรุก เช่น การหาตลาดส่งออกใหม่ๆ เร่งเจรจา FTA หรือสร้างหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ มาตรการเชิงรับ เช่น การป้องกันเฝ้าระวัง และเตรียมมาตรการรองรับสินค้าที่จะทะลักเข้าไทย นอกจากนี้ ได้มอบหมายให้สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า จัดประชุมรายสินค้า เพื่อจัดทำแผนการดำเนินงาน (Action Plan) ต่อไป

นางสาวพิมพ์ชนก วอนขอพร ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) ประเมินว่าสงครามทางการค้าที่เกิดขึ้นอาจทำให้เกิดการปรับรูปแบบ และโครงสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศ (Trade Realignment) กลุ่มประเทศที่ได้รับผลกระทบมีแรงจูงใจแสวงหาพันธมิตรทางการค้าใหม่ๆ เพื่อกระจายความเสี่ยงและรักษาเสถียรภาพการค้าในระยะยาว จากการศึกษาวิเคราะห์ของ สนค. พบว่าโดยรวมแล้วไทยจะยังได้ประโยชน์จากส่งสินค้าไปขายทดแทนได้ เช่น สินค้ายานยนต์และส่วนประกอบ ไทยมีโอกาสส่งออกเพื่อทดแทนเงินในตลาดสหรัฐฯ รวมถึงส่งออกทดแทนสหรัฐฯ ในตลาดจีนมากขึ้น สินค้าเกษตร อาทิ มันสำปะหลัง มะพร้าว ชิ้นส่วนสัตว์ปีก ไทยมีโอกาสส่งออกสินค้าไปยัง 4 ประเทศ ที่ออกมาตรการตอบโต้สหรัฐฯ ได้แก่ จีน แคนาดา เม็กซิโก และสหภาพยุโรป ปลาปรุงแต่ง เนื้อสัตว์และส่วนประกอบ มีโอกาสทดแทนสินค้าจากสหรัฐฯ ในตลาดจีน และแคนาดา